

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»
кафедра юридичної психології

Статус дисципліни – обов’язкова;
Рівень вищої освіти – другий (магістерський);
Ступінь вищої освіти – магістр;
Форми здобуття вищої освіти – інституційна (заочна);
Мова навчання – державна;
Навчальний рік – 2025-2026
Форма підсумкового контролю – залік

Охріменко Іван Миколайович
Науковий ступінь: доктор юридичних наук, професор
Посада: завідувач кафедри
Робоче місце: пл. Солом’янська, 1, каб. 326-А
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=bawVT7UAAAAJ&hl=ru&authuser=1>

Воробйова Ольга Володимирівна
Науковий ступінь: доктор філософії
Посада: старший викладач
Робоче місце: пл. Солом’янська, 1, каб. 325
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=Yfw084QAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

тел. (044) 520-08-89
E-mail: k015@naiau.kiev.ua
Робоче місце: пл. Солом’янська, 1, каб. 325, 326-А
Очні:
(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн:
електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Психологія управління» вивчає психологічні закономірності та механізми опосередкування управлінської діяльності керівника організацій та установ, детермінанти прийняття та реалізації управлінських рішень. Вона спрямована на оптимізацію вирішення професійних завдань керівником організації з урахуванням психологічних чинників і детермінант, на використання управлінських технологій впливу на особистість і групу як об'єкти професійної діяльності.

Практичні проблеми управління виробничими та соціальними структурами як складного соціального явища неоднозначні. Вони зумовлені багатьма закономірностями та зв'язками, в тому числі психологічними. Місце психології в теорії і практиці управління визначається тим, що всяке управління – це, врешті-решт, керівництво людьми. Психологія управління (менеджменту) має свій предмет – вона вивчає структуру керованої організації, поведінку керівного складу організації, підлеглих йому осіб, їх взаємозв'язки та взаємозалежності. Останнє зумовлюється цілями, що досягаються під час здійснення управлінської діяльності, її завданнями, мотивами та результатами, а також особливостями функціонального, організаційно-технологічного та ресурсного забезпечення.

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» є оволодіння фахівцем-практиком знаннями в галузі психології управління, спрямованими на всебічне удосконалення діяльності з вирішення професійних завдань в ситуаціях необхідності організувати, регулювати та підпорядковувати поведінку окремих осіб та соціальних груп у визначеному регламенті. Вивчення даного курсу надає можливість здобувачам вищої освіти оволодіти системою науково-психологічних знань щодо особливостей здійснення професійної діяльності керівника відповідного рівня, застосування методів і прийомів її організації, визначення напрямів ефективності управління персоналом. Теоретичні знання та практичні вміння, засвоєні в процесі вивчення дисципліни «Психологія управління», сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти професійно важливих якостей особистості управлінця.

Основним завданням вивчення дисципліни «Психологія управління» є створення умов для опанування здобувачами вищої освіти знань, вмінь та навичок практичного використання психологічних чинників і детермінант доцільного управління поведінкою особистості та соціальних груп, розуміння їх ролі при вирішенні організаційно-управлінських проблем і завдань професійної діяльності.

Формат навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Психологія управління» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Форми та методи навчання – *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправлення).

Система підсумкового контролю – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). *Методи підсумкового контролю*: усна відповідь або тестування.

Пререквізити: Комунікативна компетентність в правоохоронній діяльності,

Партнерство поліції з іншими органами публічної адміністрації та суспільством.

Постреквізити: Актуальні проблеми превентивної діяльності органів Національної поліції, Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності, Аналіз та прогнозування злочинності.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

Результати навчання:

РН3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН14. Розробляти та управляти проектами у сфері правоохоронної діяльності та з дотичних міждисциплінарних напрямів, аналізувати вимоги, визначати цілі, завдання, ресурси, строки, виконавців.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни

На рівні знань здобувачі вищої освіти мають засвоїти:

✓ історико-гносеологічні основи та методологічне підґрунтя соціального управління, сучасного стану сформованості психології управління персоналом в Україні та індустріально розвинених країнах;

✓ можливості застосування теорії менеджменту на етапі реформування правових відносин в державі;

✓ психолого-управлінську складову загальної психологічної культури керівника організації, сутність закономірностей і механізмів соціального менеджменту у становленні суспільної та індивідуальної правосвідомості, психологічної детермінації правової ідеології суспільства;

✓ уявлення щодо нормативно-регулятивних параметрів загально-соціальних та індивідуально-психологічних складових поведінки особистості, щодо впливу управлінських заходів на формування групової поведінки.

На рівні навичок і вмінь здобувачі вищої освіти мають:

- ✓ використовувати технології психолого-управлінських методів організації поведінки осіб і спільнот з метою підвищення рівня професійної майстерності;
- ✓ застосовувати психологічні знання щодо оптимізації структурно-системних параметрів управління персоналом організації, їх психологічну детермінацію та зумовленість;
- ✓ володіти навичками психологічного супроводження функцій управління персоналом організації при найкращому їх сполученні з соціально-виховною функцією та урахуванні психологічних наслідків практики управління;
- ✓ використовувати психологічні технології оптимізації структури управлінської компетентності керівника установи, психологічних вмінь її удосконалення;
- ✓ сприяти формуванню готовності керівника організації до нововведень, творчого та ініціативного підходу до вирішення управлінських завдань в сфері професійної діяльності організації.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8 год.
семінарські заняття	6 год.
практичні заняття	—
самостійна робота	76 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2025-2026	1	К9 Правоохоронна діяльність	1	нормативний (Н)

Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчаль- ного заняття	Необхідне обладнанн я	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примі тки
Т.1. Концепції та підходи дослідження управління (менеджменту) в професійній діяльності організації (2 год.) План: 1. Менеджмент як система. 2. Основні зарубіжні та вітчизняні теорії менеджменту. 3. Загальна характеристика системи менеджменту в діяльності організації.	Лекція	Ноутбук, проєктор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання.	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.1. Концепції та підходи дослідження управління (менеджменту) в професійній діяльності організації (2 год.) План: 1. Поняття та основні структурні елементи менеджменту. 2. Основні зарубіжні теорії менеджменту. 3. Прикладні підходи у вітчизняних теоріях менеджменту. 4. Загальна характеристика системи та контурів менеджменту в діяльності організації.	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності правоохоронця	Від 2 до 5.	
Т.2. Психологічні характеристики основних управлінських функцій в діяльності організації (4 год.) 1. Структурно-функціональний підхід як принцип організації менеджменту. 2. Характеристика основних функцій	Лекція	Ноутбук, проєктор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання.	Засвоїти теоретичний матеріал		

управління. 3. Функціональний зміст діяльності керівника організації							
Т.2. Психологічні характеристики основних управлінських функцій в діяльності організації (2 год.) План: 1. Структурно-функціональний підхід як принцип організації менеджменту. 2. Характеристики зовнішнього та внутрішнього середовища прогнозування менеджменту. 3. Функціональний аналіз управлінської діяльності: принципи та методологічні підстави. 4. Характеристика основних функцій управління. 5. Планування в організаційному управлінні.	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності фахівця.	Від 2 до 5.	
Т.3. Психологічні особливості особистості керівника як менеджера організації. Стиль керівництва та імідж керівника (2 год.) План: 1. Особистість керівника організації як суб'єкта менеджменту. 2. Стиль керівництва організації. 3. Формування іміджу керівника.	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися вимог освітньої програми тощо.	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.3. Психологічні особливості особистості керівника як менеджера організації. Стиль керівництва та імідж керівника (2 год.) План: 1. Особистість керівника організації як суб'єкта менеджменту. 2. Управлінська	Семінар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності фахівця.	Від 2 до 5.	

компетентність як система внутрішніх ресурсів особистості. 3. Поняття стилю керівництва організацією, його основні детермінанти. 4. Лідерство та керівництво. 5. Роль керівника у формуванні організації.							
--	--	--	--	--	--	--	--

ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120с.
2. Барко В. І., Клачко В. М., Волошина О. В., Остафійчук Т. В. Психологія управління: Курс лекцій. Київ: АУ МВС, 2009. 123 с.
3. Державне управління : навч. посіб. / А.Ф. Мельник, А. Ю. Расіна, О.Ю. Оболенський; ред. А. Ф. Мельник. Київ: Знання-Прес, 2013. 343 с.
4. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
5. Забезпечення психологічного здоров'я персоналу освітніх організацій в умовах соціальної напруженості: монографія /Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко [та ін.]; за ред. Л. М.Карамушки. Київ - Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 278 с.
6. Іваненко Б. Б. Саморегуляція особистості: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2020. 131 с.
7. Іллін Є. П. Мотивація і мотиви. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 512 с.
8. Кириченко В. В. Особистість у сучасному інформаційному суспільстві. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 245 с.
9. Кириченко В. В. Психологія праці та інженерна психологія: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
10. Кісіль З. Р. Основи управління: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 261 с.
11. Кісіль З. Р., Угрин О. Г. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 508 с.
12. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.
13. Кроуплі Д. Х. Психологія інновацій в організаціях. Харків : Гуманіт. Центр., 2019. 346 с.
14. Крушельницька О. В. Управління персоналом: навч. посіб. Київ, «Кондор», 2013. 358 с.
15. Менеджмент персоналу: навч.-метод. посіб. / Дяків О. П., Коцур А. С., Островерхов В. М., Надвиничний С. А., Шкільняк М. М., Шушпанов Д. Г. / за заг. ред. М. М. Шкільняка. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 280 с.
16. Орбан-Лембрик С. О. Психологія управління. Львів: Просвіта, 2005. 476 с.
17. Організація роботи керівника міськрайліноргану внутрішніх справ України: управлінський та психолого-педагогічний аспекти : навч.-метод. посіб. /

І. В. Коруля, Н. В. Лигун, І. М. Охріменко та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2014. 278 с.

18. Охріменко І. М. Оцінка ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції України: погляд на проблему. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11(249). С. 139–144.

19. Постоян Т. Г. Психологія управління : навч. посібн. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 195 с.

20. Психологія управління / В. В. Шпалінський, К. А. Помазан та ін. Харків : Веста: Вид. «Ранок», 2002. 222 с.

21. Роль керівника ОВС у комплексному використанні сил та засобів під час охорони громадського порядку: навч.-метод. посіб. / В. В. Сокурено, І. М. Охріменко, Д. О. Александров та ін. Київ: ТОВ «МП Леся», 2015. 104 с.

22. Смірнов Р. В., Охріменко І. М. Управлінська компетентність керівника сучасної організації: сутність та компоненти. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 11(39). С. 425-441. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11\(39\)-425-441](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11(39)-425-441)

23. Смірнов Р. В., Охріменко І. М. Керівництво та лідерство в системі управління персоналом організації: єдність та розмежування. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 9(9). С. 830-846. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9\(9\)-830-846](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9(9)-830-846)

24. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: підручник / МОН України. 5-те вид., перероб. та допов. Київ: Центр учбової літ-ри, 2021. 492 с.

25. Якименко Л. Ю. Мотивація-основа управління людськими ресурсами : навч.-практ. посібник. Київ : Центр навч. літ., 2018. 144 с.

26. Barko, V., Okhrimenko, I., Ostapovich, V., Medvediev, V., & Sprynchuk, S. (2020). Professional psychological potential of a modern police manager as the basis for the formation of an effective managerial system. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9(11), 203-214.

27. Boiko-Buzyl, Y., Okhrimenko, I., Sprynchuk, S., Okhrimenko, S., Bloshchynskyi, I., Piankivska, L. (2021). Characteristics of Indicators of Professional and Personal Development of Modern Leaders of Law Enforcement Agencies. *Journal of Contemporary Issues in Business and Government*, Vol. 27, No. 3, 244-249. DOI: 10.47750/cibg.2021.27.03.035

28. Strelchenko, O., Okhrimenko, I., & Martynenko, D. (2022). Character of public administration by the digitalization process during health care virtualization. *Journal of Law and Political Sciences*, 33(2), 277-288. <https://drive.google.com/file/d/1i5uzRwkFvDS9t14yZ5d77WvwGmv6ZwN/view>

29. Vyhivskyi, I. M., Okhrimenko, I. M., Shvets, D. V., Korniienko, M. V., Komisarov, O. H., & Smirnova, O. M. (2024). Peculiarities of leadership qualities manifestation by modern managers of police organizations: Psychological aspect. *Polski Merkuriusz Lekarski*, 52(5), 557–561. <https://doi.org/10.36740/Merkur202405112>

Ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>
<https://www.naiu.kiev.ua/>
<http://www.nbu.gov.ua/>
<http://nplu.org/>

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Пакет програмних продуктів Microsoft Office; мультимедійний проєктор, комп'ютер, інтерактивні дошки. Проведення занять з використанням мультимедійної установки, що надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів психолого-педагогічного супроводження процесу управління персоналом.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання. Дисципліна сформована та викладається відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ, яке було розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості. Даний документ затверджений Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 5 від 27.03.2018) та введений в дію наказом ректора Академії (наказ № 422 від 30.03.2018). Згідно його положень члени наукової спільноти у своїй діяльності керуються нормами та правилами етичної поведінки та професійного спілкування, зважають на принципи та умови дотримання академічної доброчесності.

Оцінювання результатів навчання

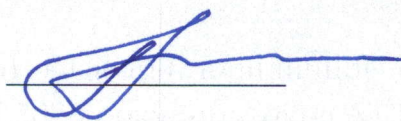
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни		участь в роботі впродовж занять, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / залік – 60/40	
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)		не передбачається	
Семінарські заняття		під час семінарських занять здобувачів відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.	
Умови допуску до підсумкового контролю		за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних завдань.	
Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль		Підсумкова кількість балів
	Екзамен		
Max 60%	Max 40%		Max 100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення урсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ 03.07.2025 року, протокол № 19.

Завідувач кафедри

Іван ОХРИМЕНКО

Підпис авторів силабусу:

Іван ОХРИМЕНКО

Ольга ВОРОБІЙОВА